

NÖVÉNYEK A JÁTSZÓTÉREN

A játszóeszközökre vonatkozó MSZ EN 1176, 1177 szabvány, illetve a 78 / 2003. (XI. 27.) GKM rendelet a játszóterekre telepíthető növényekre nem tér ki. A szabvány vonatkozik a játszóeszközök esési terére is, vagyis megadja, hogy milyen minimum távolságban helyezkedhet el mellette bármilyen más eszköz, tárgy vagy növény.

A játszótér növényesítésének tervezését célszerű tájépítész szakemberre bízni, aki az adott klíma- és talajviszonyokhoz megfelelő, magas díszítőértékű növényfajok kiválasztásával és betervezésével hozzájárul ahhoz, hogy a játszótér és környezete még inkább vonzó legyen a helyi lakosok számára.

A játszótérekre történő növénytelepítéskor néhány gyakorlati dolgot célszerű figyelembe venni:

- A játszótérre tervezett zöld felületek kialakításakor szem előtt kell tartani az alacsony fenntartásigényt (kerülni kell a különleges ápolást, a permetezést és a gyakori metszést igénylő fajták ültetését). Erre való tekintettel a legcélszerűbb megoldás a növényanyag gondos kiválasztása és szakszerű elrendezése a helyi adottságok és a növények igényeinek figyelembevételével.
- Árnyékolás szempontjából a tervezésnél vegyük figyelembe az esetlegesen már meglévő lombos fákat, vagy ezek hiányában ültessünk újakat (még ha ennek hatása csak évek múlva lesz is érzékelhető). A fiatal fák törzsének védelmére favédő kosárra / kalodára lehet szükség.
- Amennyiben a játszótér elhelyezkedése megkívánja, célszerű a kerítés mentén cserjesávot telepíteni a káros környezeti hatások (zaj, légszennyezés, porszennyezés stb.) csökkentése érdekében.
- A cserjefoltokra minimum 3-5 cm kéregtakarás ajánlott (kevésbé gazosodik, jobb vízháztartás). A fakéreg mulcsból évente 1-2 cm vastagságban felülterítés szükséges.

Növény-alkalmazás:

1. Milyen növényeket NE ültessünk a játszótérekre?

- A kisgyerekek mindent a szájukba vesznek, megkóstolnak, ezért kerülni kell a mérgező, illetve az evésre csábító termésű, virágú illetve hajtású fajok alkalmazását, mint például:

Örökzöld puszpáng – *Buxus sempervirens*
Farkasboroszlán fajok - *Daphne*
Kecskerágó – *Euonymus europaeus*
Aranycserje fajok – *Forsythia*
Közönséges boróka – *Juniperus communis*
Babérmeggy fajok - *Laurocerasus*
Lonc fajok - *Lonicera*
Ördögcérna – *Lycium barbarum*
Ecetfa fajok - *Rhus*
Fekete bodza – *Sambucus nigra*
Nyugati és keleti tuja – *Thuja occidentalis*, *Thuja orientalis*

- Ne ültessünk olyan növényeket, amelyek bőr- és hámirritációkat, bőrkiütéseket okozhatnak, például:

Keleti tuja - *Thuja orientalis*
Iszalag fajok – *Clematis*
Narancseper - *Maclura pomifera*
Torzsás ecetfa - *Rhus typhina*
Hóbogyó fajok – *Symphoricarpos*

- A gyerekek játszóhelyének közelében, illetve ott, ahol szaladgálnak, ne ültessünk tüskés, tövises növényeket, például:

Júlia borbolya – *Berberis julianae*
Közönséges boróka – *Juniperus communis*
Rózsafélék – *Rosa canina*, *Rosa rugosa*

- Kerüljük az olyan fajtákat melyek virága, termése, levele vagy kérge allergén anyagokat tartalmaz, például:

Lepényfa – *Gleditsia triacanthos*
Gesztenye fajok – *Aesculus*
Bükk – *Fagus sylvatica*
Tövises lepényfa – *Gleditsia triacanthos*
Prunus serotina – Kései meggy
Prunus padus – májusfa v. zselnicemeggy
Rhus fajok – ecetfa
Akác – *Robinia pseudoacacia*
Japánakác – *Sophora japonica*
Madárberkenye – *Sorbus aucuparia*
Tiszafa – *Taxus baccata*
Nyugati és keleti tuja – *Thuja occidentalis*, *Thuja orientalis*

2. Milyen növényeket ültethetünk a játszóterekre?

- A játszóterekre ültetésre javasolt fajok – a teljesség igénye nélkül – az alábbiakban olvashatók. A fajok tervezésénél a helyi talaj- és klímaviszonyokon kívül vegyük figyelembe a növények időskori magasságát, szélességét (koronaátmérőjét), hogy a jövőben elkerülhetők legyenek a növények növekedéséből eredő esetleges problémák (pl.: a lombos fa ránő az épületre, a fák a megnövekedett lombkorona miatt túlzottan nagy és mély árnyékot adnak, a megnövekedett cserjék magassága miatt már nem lát rá a padon ülő szülő a játszóeszközre, stb.).

Lombos fák:

Mezei juhar – *Acer campestre*
Japán juhar – *Acer palmatum*
Korai juhar – *Acer platanoides*
Hegyi juhar – *Acer pseudoplatanus*
Nyír – *Betula pendula*

Gyertyán – *Carpinus betulus*
Szivarfa – *Catalpa bignonioides*
Nyugati ostorfa – *Celtis occidentalis*
Bükk – *Fagus sylvatica*
Magas kóris – *Fraxinus excelsior*
Virágos kóris – *Fraxinus ornus*
Csörgőfa – *Koelreuteria paniculata*
Platán – *Platanus x hispanica*
Kislevelű hárs - *Tilia cordata*
Nagylevelű hárs – *Tilia platyphyllos*
Ezüsthárs – *Tilia tomentosa*
Krími hárs – *Tilia x euchlora*
Turkesztáni szil – *Ulmus pumila* var. *arborea*

Cserjék:

Fanyarka – *Amelanchier canadensis*
Nyáriorgona – *Buddleia davidii*
Fehér som és fajtái – *Cornus alba* fajtái
Gyöngyvirágcsereje – *Deutzia gracilis*, *scabra*, *x rosea*
Mályvacserje – *Hibiscus syriacus*
Orbánfű – *Hypericum calycinum*, *patulum*
Boglárkacserje - *Kerria japonica*
Viráglonc – *Kolkwitzia amabilis*
Levendula – *Lavandula angustifolia*
Jezsámen – *Philadelphus coronarius*
Cserjés pimpó – *Potentilla fruticosa*
Babarózsa – *Prunus triloba* 'Multiplex'
Hózirom – *Rhodotypos scandens*
Csigolyafű – *Salix purpurea* 'Gracilis'
Cipruska – *Santolina chamaecyparissus*
Tollasvessző – *Sorbaria sorbifolia*
Gyöngyvessző fajok – *Spiraea arguta*, *x billardii*, *bumalda* 'Anthoni Waterer', *cantoniensis*, *x vanhouttei*
Májusi orgona – *Syringa vulgaris*
Tamariska – *Tamarix tetrandra*
Rózsalonc fajok – *Weigela* fajok

Nagy Zsuzsanna

Royal-Kert Kft.

Okl. tájépítész mérnök (K/2 19-0363/2009)